

De SleutelbrΩg

vrijzinnig humanistisch tijdschrift | regio Brugge

Driemaandelijks tijdschrift | jaargang 16 NR 2

APRIL - MEI - JUNI 2018

AFGIFTEKANTOOR Gent X - P309626

AFZENDADRES Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
v.u. William Pharasyn - Beelshoek 16 - 8770 Ingelmunster

de mens.nu
is vrijzinnig humanistisch

- 04 Actueel: Vrijzinnig Huis Brugge
- 22 Samenleven: project
'De toekomst van Brugge'
- 27 In memoriam: Charles Verlinde

Inhoud

- 03**   **Edito**
Brood en spelen
-
- 04**   **Actueel**
Vrijzinnig Huis Brugge
- 07**   Marleen Temmerman wint Van Acker Prijs 2018
-
- 09**   **Aankondigingen**
VC De Molensteen Oostkamp - Mijn kind is (g)een Einstein ... over hoogbegaafdheid
- 09**   Fototentoonstelling 'Reflections'
- 10**   Uitreiking Van Ackerprijs 2018
Expositie Painted Stories & Boekpresentatie 'Theo (Monkey Business)'
- 13**   Marie-Jeanne Vanhove
- 14**   Leif West-Vlaanderen - 5 jaar waardige levensinzorg in de praktijk
- 25**   Activiteit erfgoedweekend huisvandeMens
- 26**   Willemsfonds - 2X kunst
-
- 11**   **Nieuws**
Uit de Vrijzinnige gemeenschap
- 18**   Uit het huisvandeMens
- 20**   Uit de verenigingen - CGSO Brugge
-
- 14**   **Opiniestuk**
-
- 16**   **Waar naartoe**
-
- 19**   **Column**
-
- 21**   **Brugs & Vrijzinnig**
-
- 22**   **Samenleven** De toekomst van Brugge
-
- 27**   **In memoriam** Charles Verline
-
- 28**   **De Vrijzinnige telefoongids**

Colofon

De Sleutelbrug

ALGEMEEN

De Sleutelbrug is een contact-, informatie en actieblad van het Vrijzinnig Centrum Brugge De Sleutelbrug. De inhoud ervan wordt grotendeels bepaald door bijdragen van lezers en publicaties van de Brugse vrijzinnige verenigingen.

Ondertekende artikels die in de De Sleutelbrug worden opgenomen drukken niet noodzakelijk het standpunt uit van de Vrijzinnige Gemeenschap. De redactie eigent zich het recht toe ingezonden artikels of lezersbrieven in te korten of de publicatie ervan eventueel te weigeren. Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door de steun van de Instelling Morele Dienstverlening West-Vlaanderen.

Ons tijdschrift wordt gedrukt op ecologisch verantwoord papier, waarmee de redactie een duidelijk engagement naar meer duurzaamheid levert. Dit papier bestaat uit gerecycleerd papier en uit FSC zuivere vezel. De Forest Stewardship Council, die dit papier het streng gecontroleerd FSC keurmerk heeft gegeven, streeft naar een wereldwijd verantwoord bosbeheer.

CORRESPONDENTIE

Op- en aanmerkingen, lezersbrieven, artikels en bijdragen kunnen overgemaakt worden aan:

William Pharasyn • verantwoordelijke uitgever
Beelshoek 16 • 8770 Ingelmunster
E info@vrijzinnigbrugge.be

KERNREDACTIE

Johan Ackaert, Jo Debruyne, Lieve De Cuyper, William Pharasyn, Steven Vanden Broucke, Eric Nulens

BERICHT AAN DE LEZERS

Je persoonlijke gegevens worden, behoudens van je bezwaar, opgenomen in een bestand dat beheerd wordt door het huisvandeMens, Jeruzalemsstraat 51 te 8000 Brugge. Ze worden uitsluitend gebruikt om je verder te informeren over de activiteiten van de diverse vrijzinnige verenigingen. Overeenkomstig de wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (08/12/92) kunnen wij je op eenvoudig verzoek kennis geven van je gegevens in ons bestand, ze eventueel corrigeren of verwijderen.

www.facebook.com/groups/VCDDeSleutelbrug

WENS JE JE KOSTELOOS TE ABONNEREN OP ONS TIJDSCHRIFT?

Stuur een mail naar info@vrijzinnigbrugge.be met uw naam, adres en email adres. Je krijgt het tijdschrift dan driemaandelijks in de bus.

Wens je je te abonneren op de 3-wekelijkse nieuwsbrief van vrijzinnig West-Vlaanderen?

Surf dan naar www.vrijzinnigwestvlaanderen.be of stuur een mail met je naam, adres en email adres naar:

lieve.decuypere@demens.nu.

VERHUIS JE BINNENKORT?

Als je in de nabije toekomst van plan bent te verhuizen, laat ons dan je nieuw adres weten. Zo blijf je op de hoogte van Vrijzinnig Brugge.

WILLIAM PHARASYN
voorzitter VC Brugge

beste vrienden

Heeft u ook gehoord hoeveel Kevin De Bruyne verdient? 400.000 euro. Vierhonderd duizend euro! Per week! Dat is 1,6 miljoen euro per maand. Wat dat per jaar is, weet ik niet want of hij doorbetaald wordt tijdens de maanden dat er niet gesjot wordt, is mij niet duidelijk. Onze Kevin is natuurlijk een uitzondering, zoals hem lopen er maar enkelen bij. Hij behoort bij de top en excessen moet je relativeren.

In België verdienen 'onze jongens' een beetje minder: het gemiddelde bruto loon van een speler in de Jupiler Pro League bedraagt 255.157euro. Bij Anderlecht bedraagt het gemiddelde bruto jaarloon 600.010 euro. De jongens van Club Brugge verdienen gemiddeld iets minder: 450.483 euro. Bruto. Dit bedrag bevat niet enkel het basisloon maar ook de groepsverzekering, de premies, het vakantiegeld en de dertiende maand. Dat is veel geld! Ga eens naar Tax on web om jouw laatste brutoloon of pensioen te zien.

Maar daar blijft het niet bij: de fiscale regels die voor professionele voetballers en voetbalclubs gelden, verschillen nogal van de regels die voor 'gewone' werknemers en werkgevers van toepassing zijn. De clubs betalen een flink pak minder bedrijfsvoorheffing aan de schatkist, sporters genieten tot hun 26 van een voordelig belastingtarief en ze kunnen rekenen op een gunstig aanvullend pensioenstelsel. Deze regeling geldt ook voor alle professionele sportbeoefenaars en clubs maar iedereen is het er over eens dat deze regeling des-

tijds op maat van het voetbal geschreven werd.

Enkele voorbeelden: sportclubs moeten slechts 20 % van de bedrijfsvoorheffing die ze inhouden op de lonen, doorstorten naar de fiscus. De rest blijft bij de club. De helft van dit bedrag moet naar de jeugdwerking gaan als het gaat om het loon van spelers ouder dan 26 jaar. Als je als voetballer een bruto maandloon hebt van 21.263 euro (ja, per maand!) dan betaal je daar 284,29 euro aan RSZ bijdragen op. Ter info: mocht je als bediende een zelfde bruto maandloon hebben, zou je daar 2.779,07 euro RSZ bijdragen op betalen. Maar het aantal bedienden met een bruto maandloon van 21.263 euro is volgens mij, eerder de uitzondering.

Neem daar nog bij dat verschillende (voetbal)clubs verborgen subsidies krijgen, zoals het gebruik van het stadion tegen een voordelig tarief, politiekosten die door de overheid gedragen worden, en je krijgt situaties waarover je toch vragen moet stellen.

Maar goed, de situatie is wat ze is, de fiscale regeling is goedgekeurd door politici die wij verkozen hebben en een voetbal carrière is beperkt. Maar het is toch een scheef getrokken situatie die wij met z'n allen, maar supporters in het bijzonder, aanvaarden, steunen en aan bijdragen. Ik heb geen idee hoeveel een abonnement of een ticket voor een match van Club Brugge of Anderlecht kost - en voor alle duidelijkheid, ik laat iedereen de vrijheid om naar het voetbal te gaan en ik hoop dat u er veel plezier aan beleeft - maar als gewone supporter/werknemer moet je toch de absurditeit ervan inzien: je betaalt geld om iemand (of een ploeg) aan te moedigen wetende dat jij toch enkele jaren zal moeten werken om evenveel te verdienen als jouw idool in één jaar. Ik zou daar de volgende keer ik mijn abonnement vernieuw, toch even bij stil staan.

Veel leesplezier!

↔↗↘↙ **Vrijzinnig Huis Brugge**

In de media

Op 7 december 2017 en op 8 januari 2018, de startdatum van de werken, werd het Vrijzinnig Huis/Studentenhuis voorgesteld aan de pers. We geven een overzicht van de verschenen artikels in de media:

TIPS, 13 DECEMBER 2017

Vrijzinnigen krijgen eigen 'Huis'

De Brugse vrijzinnige gemeenschap zit momenteel verspreid over diverse te kleine locaties. Maar dat behoort binnenkort tot het verleden. In het voormalig politiecommissariaat in de Hauwersstraat komt er een Vrijzinnig Huis. Het pand zal volledig worden gerenoveerd en op de binnenkoer wordt een polyvalente zaal voor een 250-tal personen gebouwd. De Stad keurde onlangs de erfpachtovereenkomst met de Instelling Morele Dienstverlening (IMD) WWL goed. Het pand wordt 99 jaar in erfpacht gegeven. De vrijzinnigen investeren 3,2 miljoen euro in de realisatie. Dit project moet het mogelijk maken om een kwalitatieve dienstverlening verder uit te bouwen en om veel activiteiten aan te bieden aan de Bruggeling. Het wordt de vaste stek voor alle lokale vrijzinnig humanistische organisaties. Dankzij dit 'Huis' zullen meer mensen kunnen kennismaken met het vrijzinnig humanisme als levensvisie. De bedoeling is om het vrijzinnig huis in maart 2019 in gebruik te nemen en op 21 juni 2019 officieel te openen. In het gebouw komt er ook nog een Studentenhuis.

HET NIEUWSBLAD BRUGGE-OOSTKUST,

27 DECEMBER 2017

Bouw studenten- en vrijzinnig huis start binnenkort

In de Hauwerstraat gaat volgende maand de verbouwing van het voormalig politiecommissariaat van start. In 2019 nemen het studentenhuis en de vrijzinnige gemeenschap er hun intrek.

Voor het Vrijzinnig Huis heeft de stad Brugge inmiddels een erfpachtovereenkomst afgesloten. Het HuisvandeMens, Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug en de Instelling Morele Dienstverlening West-Vlaanderen zullen hun werking onderbrengen in het gerenoveerde pand.

Het gebouw, en een nog te bouwen polyvalente zaal op de binnenplaats, zal ook opengesteld worden voor vrijzinnige activiteiten en plechtigheden.

"Dit project moet het mogelijk maken om een kwalitatieve vrijzinnig humanistische dienstverlening verder uit te bouwen en om veel activiteiten aan te bieden aan de Bruggeling. De verenigingen die daarvoor instaan, zullen hun krachten bundelen. Vanuit een gecentraliseerde werking is dat mogelijk", zegt William Pharasyn, voorzitter van Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug.

Als de werken volgens plan verlopen, kunnen de organisaties in maart 2019 naar de nieuwe stek verhuizen.

DE STANDAARD/WEST-VLAANDEREN,

27 DECEMBER 2017

Bouw studenten- en vrijzinnig huis binnenkort van start

In de Brugse Hauwerstraat gaat volgende maand de verbouwing van het voormalig politiecommissariaat van start. In 2019 nemen het studentenhuis en de vrijzinnige gemeenschap er hun intrek.

Voor het Vrijzinnig Huis heeft de stad Brugge inmiddels een erfpachtovereenkomst afgesloten. HuisvandeMens, Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug en de Instelling Morele Dienstverle-

ning West-Vlaanderen zullen hun werking onderbrengen in het gerenoveerde pand.

Het gebouw, en een nog te bouwen polyvalente zaal op de binnenplaats, zal ook opengesteld worden voor vrijzinnige activiteiten en plechtigheden.

'Dit project moet het mogelijk maken om een kwalitatieve vrijzinnig humanistische dienstverlening verder uit te bouwen en om veel activiteiten aan te bieden aan de Bruggeling. De verenigingen die daarvoor instaan, zullen hun krachten bundelen. Vanuit een gecentraliseerde werking is dat mogelijk', zegt William Pharasyn, voorzitter van Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug.

Als de werken volgens plan verlopen, kunnen de organisaties in maart 2019 naar de nieuwe stek verhuizen.

HET NIEUWSBLAD, 9 JANUARI 2018

Werken aan Studentenhuis en Vrijzinnig Huis GESTART

In de Hauwerstraat is de renovatie van het voormalig politie-commissariaat van start gegaan. Volgend jaar nemen de vrijzinnige gemeenschap en het Studentenhuis er hun intrek.

Het kantoorgebouw stond leeg sinds de verhuis van de politiediensten naar het nieuwe Politiehuis in Sint-Pieters in 2013. De stad neemt het gebouw de komende maanden grondig onder handen. De ruimtes worden heringedeeld en het Studentenhuis en het Vrijzinnig Huis krijgen een aparte ingang. In het studentengedeelte komen ontmoetingsruimtes, vergaderzalen en in de kelderverdieping een zaal voor fuiven en andere activiteiten. "Vandaag vinden studentenactiviteiten zoals cantussen, fuiven en quizzen vaak plaats in achterzaaltjes van cafés, in niet-ideale omstandigheden. Dit zal binnenkort in het nieuwe Studentenhuis kunnen plaatsvinden", zegt Franky Demon (CD&V), studentenscheper en scheper van Ruimtelijke Ordening. "Dit moet dé ontmoetingsplek voor studenten in Brugge worden."

In het andere gedeelte nemen verschillende vrijzinnige verenigingen hun intrek. Op het binnenplein wordt een nieuw paviljoen opgetrokken voor plechtigheden en andere activiteiten. Ook aan de buitenzijde zal het gebouw een heuse metamorfose ondergaan. De grijze gevel maakt plaats voor rode baksteen. Met de renovatie is een investering van vijf miljoen euro gemeoid, waarvan de stad Brugge de ene helft en de vrijzinnige gemeenschap de andere helft voor zijn rekening neemt. De officiële opening is gepland voor juni 2019.

HET LAATSTE NIEUWS/OOSTKUST,

9 JANUARI 2018

Uniek: cellen veranderen in fuifzaal

In het vroegere politiecommissariaat in de Hauwerstraat aan het Beursplein is gisteren gestart met de vernieuwbouw van een Studentenhuis en Vrijzinnig Huis. De 8.000 studenten in Brugge krijgen er onder meer een ondergrondse fuifzaal bij. "Veel unieker wordt het niet", zegt schepen van Studentenstad Franky Demon (CD&V).

De politiediensten verlieten al een paar jaar geleden het centrale commissariaat in de Hauwerstraat. Sindsdien staat het grijze gebouw leeg. De dienst Patrimoniumbeheer van de stad Brugge tekende zelf het architectuurontwerp.

"Er komt een rode baksteen rondom de huidige structuur van het gebouw", zegt schepen van Studentenstad Franky Demon (CD&V). "Dit gebouw dateert van 1975 en heeft architecturaal geen waarde. De gelijkvloerse verdieping is bestemd voor de Vrijzinnige Gemeenschap, die ook de tweede verdieping inpalmt. De studenten nemen hun intrek op de eerste verdieping en in de kelder. Daar maken de vroegere cellen plaats voor een fuif- en activiteitenzaal voor 200 jongeren. Veel unieker wordt het niet."

Tuinpaviljoen

Voor de vrijzinnigen is er verder nog een tuinpaviljoen voorzien. Dat gebouwtje komt op de plaats van de fietsenberging en is geïnspireerd op een 18de eeuwse folie, zoals de orangerie van huis De Halleux in de Oude Burg. "Wij vragen al meer dan tien jaar een locatie in de Brugse binnenstad", zegt Lieve De Cuyper van het Vrijzinnig Huis. "Dit gebouw leent zich daar perfect toe. Tot nu toe waren we nauwelijks zichtbaar in Brugge. Dat verhinderde ons om te groeien. We hebben een eigen ruimte nodig om plechtigheden te organiseren. Die hebben we bijvoorbeeld in Kortrijk of Oostende wel. Straks kan dat dus ook in Brugge. De plechtigheden zullen plaatsvinden in het tuinpaviljoen, dat plaats biedt aan 250 mensen."

Aan Brugge binden

Ook de jongeren zijn tevreden. "Als studenten cantussen, een quiz of een andere activiteit willen houden, dan moeten ze dat nu vaak in achterkamertjes van cafés doen", zegt Franky Demon. "Met een eigen studentenhuis krijgen ze een eigen stek, waar dat in alle rust kan gebeuren. Door hen een eigen plek te geven, willen we hen ook meer aan Brugge binden. Het is de bedoeling dat de studenten zich hier thuis voelen zodat ze hier later kunnen blijven plakken."

De komst van de fuifzaal was lange tijd een bezorgdheid van de buurt. Volgens de stad zal die geen hinder met zich meebrengen.

"Er is voldoende rekening mee gehouden. Er zal geen overlast zijn." De totale kostprijs van het gebouw is bijna 5 miljoen euro, te verdelen tussen de stad en de Vrijzinnige Gemeenschap. Het gebouw opent in de paasvakantie van 2019.

↔↗↘ Vrijzinnig Huis Brugge

Interview met Koen Kerckhove, directeur der werken bij Artesgroep

Regelmatig zullen we de voortgang van het project Vrijzinnig Huis Brugge belichten. We starten met een interview met de directeur van de bouwwerken in uitvoering, Koen Kerckhove. Hij moet met het bouwteam het project tot een goed einde brengen.

Kan je Artes even schetsen?

Artes is een Belgische aannemersgroep die met zijn dochterbedrijven projecten realiseert over het ganse land. Wij onderscheiden ons in waterbouwkundige werken, in burgerlijk bouwkundige werken en in gebouwen telkens met een zekere complexiteit en uitdaging.

Dit kan ik illustreren met een aantal voorbeelden uit de buurt: kaaimuren in de haven van Zeebrugge, voetgangersbrugjes aan de Smedenpoort, tunnel Albertlaan, Astridlaan, Legeweg, de ganse stationsomgeving met zijn balkonrotonde, doorsteek onder het spoor en de vestingsbrugjes (nu in uitvoering).

Voor de gebouwen zijn we fier op het KULAB gebouw aan de

spoorwegstraat, het Albert I monument in Nieuwpoort, diverse woonzorgcentra, het Zwin natuurcentrum.

Momenteel zijn we in Brugge bezig met de renovatie van de Republiek, de bouwkundige werken van het Zand, de oprichting van de multifunctionele hal Xaverianen in Sint Michiels en de reconversie van het voormalige politiekantoor op het beursplein.

Welke functie oefen je uit bij Artes?

Vanuit de Artesgroep proberen wij een aantal waarden naar voor te schuiven die passen binnen onze baseline 'Constructive People'. Deze waarden zijn kwaliteit, klantgerichtheid, betrouwbaarheid, passie en flexibiliteit. 'Constructive people' past dus volledig in het realiseren van projecten in samenwerking met het werfteam, de omgeving en de werknemers waarbij problemen en situaties aangepakt worden met respect voor iedereen, passend binnen een economisch gegeven. Mezelf op de voorgrond stellen past niet volledig bij ons DNA. Als ik dan toch iets wil zeggen over mezelf kan ik meegeven dat ik een Bruggeling ben en sedert augustus 1990 bij Depret werk (sedert 2013 Artes Depret). Ik heb alle geledingen van de firma doorgelopen en tal van projecten helpen realiseren in West- en Oost Vlaanderen. Nu is het mijn taak om als directeur van de werken projecten op te volgen en in ondersteuning van onze projectleiders het project tot een goed einde te brengen. Werken in je eigen woonomgeving is leuk en geeft mij een extra motivatie aan mijn job. De dagelijkse leiding van jullie nieuwe stekje wordt opgenomen door onze projectleider Michael On-

genaede, ook Bruggeling en al 13 jaar bij ons actief. Hij heeft zopas de keuken en nierdialyse van het Zeno ziekenhuis succesvol afgewerkt en is zeer enthousiast om ook deze uitdaging tot een goed einde te brengen.

Hoe is Stad Brugge bij jullie gekomen?

Dit is heel eenvoudig. Wij hebben telkens de vermelde projecten binnengehaald via een klassieke openbare aanbesteding. De laagste bieder bij indiening van de prijzen wint de aanbesteding. Niettegenstaande de concurrentie hard is, slagen wij er toch in om de meest interessante projecten met de hoogste prioriteit te calculeren en binnen te halen. Als Brugse firma willen wij deze werken niet aan ons laten voorbij gaan.

Wat is er tot nu gerealiseerd in dit project?

Momenteel zijn wij op het einde van de afbraakwerken van

het bestaande volume. Alle binnenmuren, gevels, vloeren en plafonds zijn verwijderd waardoor enkel het skelet overblijft. In de komende weken zullen we starten met het aanpassen van de funderingen voor het optrekken van de nieuwe gevels. Gelijktijdig zullen we de binnenmuren opnieuw optrekken en de technieken opstarten.

Achter het hoofdgebouw zijn de oude garages afgebroken, is de funderingsplaat gestort en zijn wij gestart met het optrekken van de bovenbouw.

Bedankt voor deze informatie en veel succes in dit project!

Surf naar 'www.vrijzinnigbrugge.be > realisatie Vrijzinnig Huis Brugge' om op de hoogte te blijven van het project.

 **Marleen
Temmerman**

wint de Van Acker Prijs 2018

Over Vrouwen, gezondheid en Vrouwenrechten, en over feminisme

De tweejaarlijkse Van Acker Prijs wordt in 2018 toegekend aan Prof Dr. Marleen Temmerman. Zij is vooral bekend als gynaecologe die zich wereldwijd inzet voor de gezondheid en de rechten van vrouwen en kinderen. Ze geniet daarnaast ruime bekendheid als onderzoeker, auteur en beleidsmaker.

Zij licht de drive toe in haar strijd voor gelijke rechten voor mannen en vrouwen.

PROF DR. MARLEEN TEMMERMAN Mijn drive vertrekt vanuit de drie V's: Verontwaardiging, Verwondering en Verantwoordelijkheid ofwel: iets zien en er iets aan willen doen. Ik ben nu al een jaartje ouder, maar mijn boosheid om onrecht is nog altijd even groot als vroeger. Wat we nu meemaken,

begrijp ik niet: de migratiestromen en daar tegen over het Fort Europa. We hebben het hier zo goed, het is toch een kwestie van solidariteit met mensen die op de vlucht zijn voor oorlogsgeweld? Uiteraard brengt dat problemen met zich mee maar dan is het kwestie van humane oplossingen te bedenken in plaats van de grenzen te sluiten.

Vooraf de mentaliteit van de happy few doet me pijn: als je al een huis en een auto hebt, waarom moet je dan nog steeds méér willen? Het is die steeds groter wordende kloof tussen rijk en arm die mijn ergernis opwekt. Let op, niet alleen hier hoor: ook in Kenia zie je een kleine klasse van superrijken opkomen. Terwijl: een land dat het goed doet, is een land dat zijn middenklasse meeneemt in zijn ontwikkeling.

Mijn stelling: het belangrijkste is dat de benadering en de principes van reproductieve rechten en reproductieve gezondheid, die in 1994 op de Conferentie in Caïro vastgelegd werden, behouden blijven in de ontwikkelingsagenda na 2015. Maar dat is allesbehalve vanzelfsprekend.

In de jaren tachtig kreeg de term 'bevolkingscontrole' een negatieve bijklank, alsof de internationale gemeenschap alleen maar geïnteresseerd was in het controleren of beperken van de bevolkingsgroei, in casu van het Zuiden. De dwang die daar in een aantal gevallen mee gepaard ging, maakte het aantrekkelijker om te praten over seksuele en reproductieve rechten: het recht van vrouwen om zelf te bepalen of en hoe ze zwanger zou worden, met wie ze kinderen wou en wanneer...

Dat lijkt voor ons de normaalste zaak van de wereld, maar in veel delen is het dat niet. De Bevolkingsconferentie in Caïro, 1994, was dan ook een echte omwenteling: vrouwen kregen het recht zelf te beslissen over hun seksualiteit en reproductie, en niet een religie of haar vertegenwoordigers, een staat of een gemeenschap.

Na Caïro volgde in 1996 de conferentie over vrouwenrechten in Beijing, waar die grote stap geconsolideerd werd. En nog een paar jaar later werden die verworvenheden opgenomen in de Millenniumdoelstellingen (MDG's).

Het enthousiasme over de nieuwe benadering en het taalgebruik na Caïro en Beijing was bij de pleitbezorgers van vrouwenrechten en reproductieve rechten zo groot, dat we de tegenbeweging veel te laat opgemerkt hebben. Dertig jaar geleden was er geen sprake van een georganiseerde anti-homobeweging in Afrika. Vandaag zijn er in een aantal landen zelfs anti-homowetten. Dat heeft enerzijds te maken met een veel sterkere aanwezigheid van evangelische kerken die na Latijns-Amerika ook Afrika in hun vizier genomen hebben. Maar het zou ook wel eens te maken kunnen hebben met de manier waarop we in de internationale fora over seksuele en reproductieve rechten zijn beginnen spreken. De doorbraak van het begin van de jaren negentig heeft het gesprek immers ook gepolariseerd.

Bij de Millenniumdoelstellingen (MDG's), die in 2015 afliepen, mikte de vijfde doelstelling op het verminderen van de moedersterfte met 70 procent. Die doelstellingen zijn in 2000 geformuleerd, maar het heeft tot 2007 geduurd eer er ook gesproken werd over de universele beschikbaarheid van seksuele en reproductieve gezondheidszorg, waar onder meer contraceptie deel van uitmaakt.

Vrouwenrechten zijn mensenrechten en zouden in principe niet apart moeten besproken worden. Toch worden vrouwenrechten massaal geschonden, en is er wereldwijd nog absoluut geen gelijkheid tussen mannen en vrouwen.

Mijn grote zorg is dat de hele wereld aan één zeel moet trekken om veel meer te doen aan gezinsplanning. Dat is niet alleen belangrijk voor de ontwikkelingskansen van meisjes en de gezondheid van moeders en kinderen, maar ook voor de hele familie, de gemeenschap, de samenleving. Het maakt een verschil op het vlak van bijdragen van vrouwen aan de economie en de maatschappij, en het heeft een grote impact op de ecologische uitdagingen van vandaag. De mogelijkheid van vrouwen om zelf te beslissen over hun seksualiteit en gezinsplanning is nog veel te marginaal in het denken over duurzaam ontwikkelen. Niet dat contraceptie alleen de planeet zal redden, maar de snelheid waarmee de bevolkingen in Kenia, Nigeria, Mozambique en veel andere Afrikaanse landen aangroeien is gewoon niet houdbaar. Men heeft het dan wel vaak over het jeugddividend, als een kans voor snelle ontwikkeling, maar het dreigt eerder uit te draaien op een jeugdrampt, omdat er te weinig planning en beleid rond is.

Er moeten voldoende middelen gemobiliseerd worden om het noodzakelijke werk rond seksuele en reproductieve gezondheidszorg te financieren. Die middelen staan meer dan ooit onder druk, onder andere als gevolg van het beleid van de Amerikaanse president dat organisaties en ministeries verplicht zich te onthouden van informatie over of steun voor abortus. Het zijn trouwens niet alleen de VS die tegengas geven op de engagementen die vroeger op de Wereldbevolkingstop in 1994 werden afgesproken.

Bevolkingscontrole en reproductieve rechten liggen binnen de Verenigde Naties uiterst gevoelig. Vrouwenbewegingen en westerse regeringen botsen daarover geregeld met religieuze organisaties en zuiderse landen. 'We moeten gewoon opnieuw durven pleiten voor het recht op contraceptie.'

Meer info www.marleentemmerman.be
www.vanackerstichting.be

De Uitreiking van de Van Acker Prijs 2018 gaat door op zaterdag 28 april te Brugge. (zie ook de aankondiging op p.10)

MIJN KIND IS (G)EEN EINSTEIN... OVER HOOGBEGAAFDHEID

**Donderdag 7 juni om 20u in de bovenzaal van
De Valkaart te Oostkamp met prof. dr. Tessa Kieboom.**

1 op 30 kinderen is hoogbegaafd. Het is dus wiskundig zeker dat er in elke school een aantal hoogbegaafde kinderen voorkomen, hoewel ze dikwijls miskend worden; waardoor er veel kansen verloren gaan om ook hen te laten ontwikkelen tot evenwichtige volwassenen met hun talenten. De maatschappij erkent hoogbegaafdheid noch als probleem, noch als talent. Veel meer steun gaat naar de minderbegaafde leerlingen, want het is een hardnekkig misverstand dat hoogbegaafde kinderen geen speciale ondersteuning nodig hebben tijdens hun schoolloopbaan, dat ze op eigen kracht succesvol zijn en altijd hoge punten halen. Niets is minder waar. Heel veel hoogbegaafde kinderen raken om diverse redenen gefrustreerd en haken af. Het zijn geen wonderkinderen die in alles goed zijn, zeker niet in vakken die veel herhaling vragen. Hun aandacht verslapt en hun resultaten gaan achteruit. Hun – kritische- opmerkingen vallen niet altijd in goede aarde en na een paar keer verweten te zijn voor wijsneus kruipen ze in hun schulp of gaan juist baldadig reageren. Als gevolg van dit alles worden veel hoogbegaafden ten onrechte als ADHD bestempeld en jammer genoeg ook dikwijls behandeld. Het spreekt vanzelf dat dit niet veel oplost...

De aanpak van hoogbegaafde kinderen vraagt veel extra aandacht zowel van de ouders als van de leerkrachten. Hun

De Molensteen

aandacht moet gevangen gehouden worden door uitdagingen op hun niveau, door bij hen de eenvoudige opgaven te vervangen door moeilijker opgaven en daarnaast moeten ze getraind worden in het leren accepteren van hun fouten. Een zware evenwichtsoefening voor de leerkrachten en de ouders. In een latere fase kunnen scholen zogenaemde "kangoeroeklassen" organiseren waar hoogbegaafden van verschillende klassen aan een gezamenlijke opdracht werken los van het klassieke leerprogramma. Gelukkig kunnen ze hierbij begeleid worden door EXENTRA, het expertisecentrum rond hoogbegaafdheid dat geleid wordt door Prof. Dr. Tessa Kieboom. Haar centrum begeleidt ouders van hoogbegaafde kinderen bij wie het mis dreigt te gaan. Ze begeleidt ook scholen die gelukkig meer en meer het probleem herkennen bij een aantal van hun leerlingen en die bereid zijn hun die speciale opvang te organiseren die nodig is om die talenten niet te laten verloren gaan.

Prof Dr. Tessa Kieboom schreef hierover een fascinerend boek: "hoogbegaafd - als je kind (g)een Einstein is". Zij is een autoriteit en een pionier op het vlak van onderzoek naar en begeleiding van hoogbegaafdheid. Zij is directeur van EXCENTRA, het centrum voor begaafdheidsonderzoek van de universiteit Antwerpen. Met haar praktijkervaring mogen we ons zeker verwachten aan een boeiende avond over een jammer genoeg miskend onderwerp.

Een organisatie van VC De Molensteen Oostkamp i.s.m. HW/OVM Oostkamp.

FOTOTENTOONSTELLING 'REFLECTIONS'

Van 8 juni tot 24 juni

VC De Sleutelbrug

Vernissage: vrijdag 8 juni om 19u

Vier vrouwen stellen hun fotografische bespiegelingen tentoon: iZsa Zsa Bella, Tania Desmet, Kathleen Neyrinck en Rein De Puyssseleir.

Openingsuren: vrijdagen 18.00 - 20.00 u.,
zaterdagen en zondagen 14.00 - 18.00 u.

UITREIKING VAN ACKER PRIJS 2018

zaterdag 28 april
neogotische turnzaal van Howest

De feestelijke uitreiking van de Van Acker Prijs 2018 vindt plaats op **zaterdag 28 april 2018** in de neogotische turnzaal van Howest, Sint-Jorisstraat 71, 8000 Brugge (ingang via de Klaverstraat).

Om **15.00 uur** wordt van start gegaan met de opening van een fototentoonstelling van de laureaat van de Van Acker Prijs

2016 **Lieve Blancquaert** rond universele vrouwenproblematiek.

Om **16.00 uur** volgt dan de officiële prijsuitreiking met een boeiende, interactieve lezing door **Marleen Temmerman**. Na de uitreiking kunnen alle aanwezigen napraten bij een hapje en een drankje, zeg maar een goeie Brugse Zot.

Het aantal plaatsen voor dit evenement is beperkt, er snel bij zijn is dus de boodschap! Kaarten kosten EUR 10 en kunnen besteld worden via secretaris@vanackerstichting.be of 0479 78 98 68.

EXPOSITIE PAINTED STORIES & BOEK- PRESENTATIE 'THEO (MONKEY BUSINESS)'

Frank Vanden Broucke

VC De Sleutelbrug

Doorlopend van 5 mei t.e.m. 13 mei 2018
van 14.00 tot 18.00 U.

Opening op 4 mei 2018 om 18.30 u.
(receptie met hapjes restaurant Guillaume)

Frank Vanden Broucke - Beeldend kunstenaar/illustrator
www.frankvandenbroucke.eu

Olieverfschilderijen, tekeningen en pastels
Boekpresentatie 'THEO (Monkey business)' - novelle

In navolging van voorgaande expositie stelt Frank Vanden Broucke opnieuw tentoon in zijn thuisstad in de kapel van VC Sleutelbrug.

Of hij nu werkt met potlood, pastel of olieverf, in wezen is Frank een verhalenverteller. De titel 'Painted stories' van zijn expositie is dan ook niet lukraak gekozen. Zijn tweede boek 'THEO (monkey business)' - een novelle, is de voortzetting van zijn verhalend talent. Een tiental tekeningen versieren het boek. Gedurende een jaar heeft hij onverdroten aan een nieuwe reeks schilderijen en tekeningen gewerkt. In zijn gebruikelijke stijl bouwt hij voort op de media, de geschiedenis, de wetenschap tot zelfs persoonlijke ervaringen.

Al de werken laten zich lezen als fragmenten van een groot verhaal, als verschillende passages of hoofdstukken van een film of beter nog een roman of novelle.

Enkel tijdens de tentoonstelling presenteert hij dan ook zijn tweede boek 'THEO (monkey business)' Frank Bonsecours, een succesrijk kunstschilder op hoge leeftijd, sopt een Madeleinekoekje in zijn koffie. Deze kleine impuls, de geur, is voldoende om zijn herinnering aan te wakkeren. Als jonge schilder, in zijn drang naar roem, geeft hij zich over aan een grote vorm van bedrog. Door een samenloop van omstandigheden komt hij immers in het bezit van een aapje. Het beestje is zeer aanhankelijk en het bezit ook de artistieke gave om aan zijn schilderijen een final touch mee te geven. Dat laatste legt Frank geen windeieren. Op een gegeven moment dreigt alles in elkaar te storten. Hij troont ons mee naar de ontstaansgeschiedenis van zijn succes, de prille liefde met Helena en vooral de vreemde wegen van de kunstwereld. Deze novelle is bijwijlen komisch, dramatisch, vol van gevoel en voert ons duidelijk mee naar een bizarre ontknoping. Een geschiedenis waar elk van ons zich een stukje in zal herkennen.

Frank Vanden Broucke (Diksmuide 1962) is ambtenaar maar in zijn vrije tijd houdt hij zich bezig met schilderen met olieverf. Ooit illustreerde hij vijf stripverhalen en kwam zijn verhalend talent naar boven. Meer en meer grijpt hij nu terug naar de schrijverspen. In 2017 kwam er zijn eerste roman 'Système D' en nu volgt deze novelle. Ieder jaar een nieuw boek is niets teveel voor hem. Deze koorddansende creatieve tovenaer is een soort entertainer die graag wordt verwarmd door het enthousiasme van zijn publiek.

NIEUWS

uit de vrijzinnige gemeenschap

MUZIEKWEDSTRIJD FREEDOM OF MIND

Freedom of Mind is een muziekwedstrijd gelanceerd door deMens.nu. De opdracht is een track schrijven die het vrije denken als thema heeft. De wedstrijd staat open voor alle muziekgenres. Alle deelnemers moeten minstens 14 jaar zijn en per deelnemende groep moet er minstens één persoon onder de 35 jaar zijn. De inschrijvingsperiode liep van 4 december 2017 tot 31 maart 2018 en nu is het uitkijken naar de finale die doorgaat op zaterdag 12 mei in De Vaartkapoen in Brussel, Sint-Jans-Molenbeek, waarbij de 8 finalisten komen spelen. Er zijn alvast veel inschrijvingen voor deze muziekwedstrijd, waaronder enkele West-Vlamingen. Wens je de finale bij te wonen kijk dan op de websites www.freedomofmind.be en www.deMens.nu voor praktische info.

DEBATWEDSTRIJD DIGIMORES WEST-VLAAMSE VOORRONDE

Ook dit jaar sloegen Hujo, Digimores, de huizenvandem Mens en deMens.nu opnieuw de handen in elkaar voor een nieuwe editie van de Digimores Debatwedstrijd. Deze wedstrijd zoekt naar de meeste kritische geesten van de 3de graad secundair onderwijs, met een finale op 17 maart in het Vlaams Parlement. Op 21 februari was er een West-Vlaamse voorronde te Kortrijk waarbij 10 West-Vlaamse duo's om een finaleplaats streden. De deelnemende duo's kwamen van het Atheneum Pottelberg Kortrijk, MSKA Roeselare, Jan Fevijn Brugge, Sint-Lodewijkscollege Brugge en het GO! atheneum Avelgem. De winnaars te Kortrijk waren Yorre en Jonas van GO! atheneum Avelgem.

foto: Carolina Droogendijk

Er was eveneens de prijs voor de beste quote en die werd gewonnen door Tiemen Devolder van Jan Fevijn Brugge, die samen met Demetrio Paz y Rodriguez een debatduo vormde. Wij vroegen de jongens hoe ze hun deelname aan de debatwedstrijd ervaren hebben:

DEMETRIO Toen onze leerkracht NCZ Ilse Leyn aan Tiemen vroeg om deel te nemen met een andere persoon aan de debatwedstrijd dacht ik bij mezelf "wat als ik en Tiemen nu zouden deelnemen als een team?". Dus sneller gezegd dan gedacht zei ik dat ik zou deelnemen met Tiemen. Nog voor Tiemen zijn mening kon geven waren we ingeschreven voor de debatwedstrijd. Met amper of geen voorkennis in het debatteren stonden we voor een zo goed als onmogelijk avontuur. De dag ervoor zochten we nog allerlei info op over de thema's. Daar stonden we dan vol zelfvertrouwen. Na de eerste ronde dachten we dat we dit misschien nog konden halen. De argumentatie was goed, stress onder controle en de concurrentie leek ook niet zo goed voorbereid te zijn.

Enmaal door naar de halve finale zagen we pas echt een groot niveauverschil. De tegenstanders die we dan hadden waren veel beter voorbereid en hadden kennis van debatteren, een onbegonnen zaak dus. Na toch wat weerwerk te kunnen bieden wisten we na het einde van de ronde waar we stonden. Niet slecht gedaan, maar toch was de concurrentie vele malen beter. Na de wedstrijd beloofden we onze leerkracht volgend jaar opnieuw deel te nemen maar dan toch beter voorbereid en hopelijk met een paar teams extra van onze school.

TIEMEN Beste quote: *“Met je handen in je zakken kun je de ladder van succes niet omhoog klimmen.”*

Toen Demetrio enthousiast tegen de leerkracht zei dat wij een team zouden vormen, zonder dat ik hier iets over te zeggen had, dacht ik: ‘oei!’, in welk avontuur sleept hij mij voor de zoveelste keer mee. Het enthousiasme bij mij moest nog wat groeien terwijl Demetrio al vol van enthousiasme was. Hij kreeg ons zo ver om als team verder te gaan. De avond voor de debatwedstrijd hebben we tot laat gewerkt aan het voorbereiden van de stellingen, onvoorbereid debatteren was namelijk geen optie.

De dag zelf zagen we onszelf debat na debat verbeteren, we kwamen los en de stress viel weg.

Als ik nu terugkijk op de dag, ben ik blij dat we hebben deelgenomen, voor mij was het namelijk een goede oefening als leerling economie. Demetrio en ik hebben voor onszelf al besloten om volgend jaar terug aanwezig te zijn en hopelijk met meer dan één team om de school te kunnen vertegenwoordigen.

Ook aan leerkracht NCZ Ilse Leyn vroegen we hoe zij als begeleidende leerkracht de deelname ervaren heeft:

ILSE Op woensdag 21 februari namen we met Atheneum Jan Fevijn voor het eerst deel aan de debatwedstrijd. Tiemen en

Demetrio gingen een beetje tot hun eigen verbazing de uitdaging aan om met andere duo’s in debat te gaan.

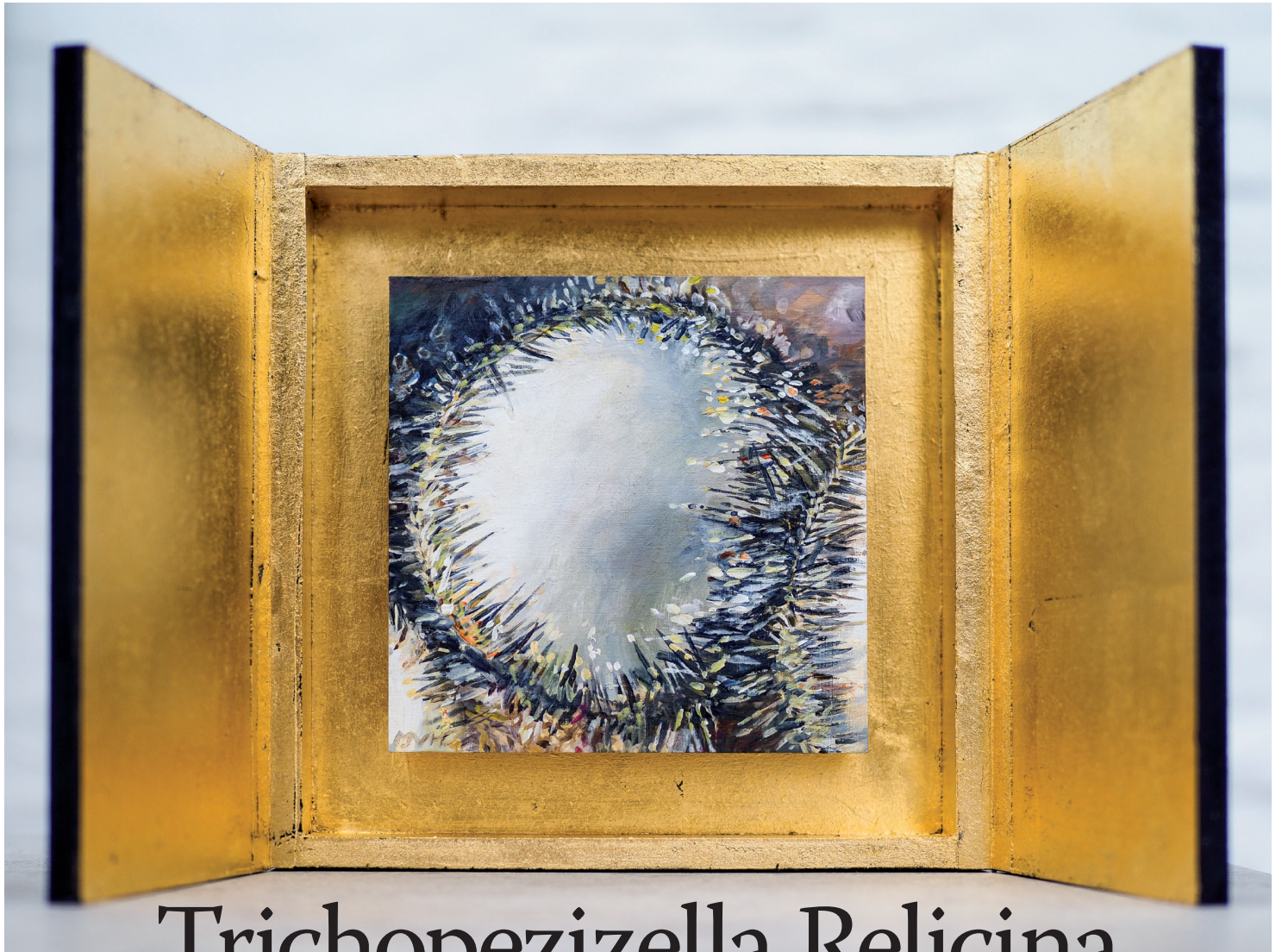
We hebben enkel een vaag idee van wat ons daar te wachten staat en trekken met een klein hartje richting Kortrijk. Daar worden we aan het station afgehaald door de enthousiaste Tom, een medewerker van Hujo.

Een gezonde portie zenuwen maakt zich intussen van ons meester en Tiemen en Demetrio beoordelen de situatie: ‘Wie zijn onze tegenstanders?’ ‘Hoe sterk zijn zij?’ ‘Hoe zal alles verlopen?’ en vooral ‘Welke stellingen staan ons te wachten?’. Gelukkig krijgt ons duo tijdens de eerste ronde de kans om het debat van twee van hun opponenten van dichtbij mee te maken. Heel nieuwsgierig nemen ze vervolgens alles op en evalueren ze opnieuw de situatie: welke troeven hebben de anderen en hoe doen wij dit minstens even goed?

Wanneer ze zelf voor de jury plaatsnemen zie ik een team dat zienderogen groeit. Ze leren ongelooflijk snel bij en tijdens hun debat in de tweede ronde overtreffen ze zichzelf ruimschoots. Dit besef zorgt voor een onbeschrijfelijk gevoel maakt van hen voor mij sowieso al winnaars.

Meer info via www.debatwedstrijd.be.

MARIE-JEANNE VAN HOVE

Trichopezizella Relicina

31 MAART T.E.M. 15 APRIL 2018

14:00-18:00

VRIJZINNIG HUIS

BEENHOUWERSTRAAT 3

8000 BRUGGE

INFORMATIEAVOND WAARDIGE LEVENSEINDEZORG NAAR AANLEIDING VAN 5 JAAR LEIFDIENSTVERLENING IN WEST-VLAANDEREN

Woensdag 20 juni 2018 van 19u tot 21u30
Magdalenazaal, Magdalenastraat 27, 8200 Brugge

Prijs: 10 euro (inclusief receptie)

te storten op reknr. BE 65 0359 8339 1596

Inschrijvingen: Paula Christiaens - 0478 53 15 57
vijfjaarleif@outlook.com

Korte inhoud: LEIF West-Vlaanderen organiseert naar aanleiding van het 5-jarig bestaan een grootschalige informatieve gespreksavond waarbij gereflecteerd wordt over 5 jaar waardige levenseindezorg in de provincie. Aansluitend volgt een receptie. Op het programma staan 4 sessies: een inleidende sessie, 1 over de informatieve dienstverlening via LEIFpunten en voordrachten, 1 met verhalen uit de praktijk en 1 rond euthanasievragen bij psychisch ondraaglijk lijden. Te gast is onder meer Wim Distelmans. Het event is toegankelijk voor een ruim publiek.

Programma:

Acts: Pascale Platel - Moderator: Jan Knudde - Muzikale omlijsting: Alexander Makay

19u00 - 21u30

DEEL 1: 5 jaar LEIF in West-Vlaanderen

Met: André Van Nieuwkerke, Els Goderis, Dr. Luc Proot, Magali De Jonghe

DEEL 2: Van burger tot wakkere patiënt
Informatieve dienstverlening via LEIF-punten en voordrachten

Met: Jeannine Bellaert, Marina Van Heyste, Erik Swaenepoel, Jo Verhalle, Barbara Roose

DEEL 3: Waardig levenseinde - Verhalen uit de praktijk

Met: Rie Vanduren, Dr. Frank Declerck
What's in a name?

Met: An Ravelingien, Tinneke Beeckman

DEEL 4: Levensbeëindiging op verzoek bij psychisch ondraaglijk lijden - Psychiatrische en polypathologische casussen - Voltoid leven

Met: Prof. dr. Wim Distelmans, Dr. Luc Proot, Dr. Ann Vandenbroucke, Dr. Koen Titeca

DEEL 5: Slotwoord

Met: Prof. dr. Wim Distelmans en André Van Nieuwkerke
Vanaf 21u30: drankje en hapje

'Actief burgerschap of niet-confessionele zedenleer? Eindelijk werken aan dé toekomst!'

Vanaf januari 2017 is het GO! in enkele scholen van start gegaan met het pilootproject 'actief burgerschap', dat het samen leren leven concreet waar probeert te maken. Als leerkracht niet-confessionele zedenleer, maar vooral als leerkracht van en voor de toekomst, kan ik dit enkel maar toejuichen, meer nog; het is één van de beste pedagogische projecten in jaren! Eindelijk wordt het accent gelegd op de toekomst, eindelijk een stap in de richting die een echte meerwaarde zal zijn wanneer de leerlingen hun eerste zelfstandige stappen zetten in een multicultureel, geglobaliseerd en hobbeland maatschappelijk reliëf.

Burgerschap is eigenlijk een ander woord voor moraal of niet-confessionele zedenleer.

Bij het doornemen van de visietekst van het GO! omtrent het vak 'Actief burgerschap' kwam ik tot de veronderstelling dat ik dit als leerkracht niet-confessionele zedenleer al enkele jaren meegeef aan de leerlingen. Enkele belangrijke waarden die voorkomen in de visietekst blijken 'kritisch nadenken', 'democratische waarden', 'informatie analyseren', 'nuanceren van meningen en het filteren van mediaverhalen naar relevantie en betrouwbaarheid', 'vrijheid tot ontplooiing',... te zijn. Deze laatste waarde staat onlosmakelijk verbonden met de vrijheid van keuzes en dus het ondogmatisch denken en of zomaar accepteren wat er wordt rondgebazuind of wat we thuis leren. Bovenstaande waarden vormen net de pilaren van niet-confessionele zedenleer.

'We willen leerlingen van jongs af aan zelfstandig en kritisch leren denken, zodat zij weerbaar zijn tegen groepsdruk en beïnvloeding van buitenaf, zodat ze hun eigen handelen en vooroordelen kritisch in vraag kunnen stellen, zodat ze keuzes leren maken over welke mens ze willen zijn. Enkel zo kunnen ze de wereld met een open geest verkennen', staat als samenvattend geheel geformuleerd in de doelstellingen van de visietekst en lijkt mij eigenlijk een perfecte kopie van het

vak niet-confessionele zedenleer. Het formuleert precies het unieke karakter van het vak tegenover elk ander vak, zelfs tegenover andere levensbeschouwelijke vakken.

Aangezien alle secundaire GO! scholen vanaf september 2018 in de vrije ruimte het vak 'actief burgerschap' voor 1 uur kunnen inrichten, dringt er zich bij mij een tweede bedenking op. Het impliceert dat de school zelf de vrijheid heeft om hiervoor een leerkracht aan te duiden. Dit kan resulteren in een contra-productief resultaat. Het staat buiten kijf dat een kennis over de mensenrechten, het maatschappelijk reliëf en een gereedschapskist tot het kritisch denken een specifieke eis is. Laat staan het oordelen en de meningen van leerlingen nuanceren en hen dat ook nog eens zelf laten inzien. Het lijkt mij bijvoorbeeld contraproductief om een leerkracht met een opleiding godsdienst dit vak te laten doceren. Dit zou met veel waarden in conflict komen en leiden tot botsing met de visietekst.

Waarom is investeren in 'actief burgerschap', en dus moraal of niet-confessionele zedenleer een basisingrediënt van en voor de toekomst, en waarom het eigenlijk een verplichting zou moeten zijn in het curriculum.

Het allergrootste argument dat een vak als 'actief burgerschap' of moraal een verplichting voor elke leerling zou moeten zijn, is het argument van het alledaagse. Als een leerling na zijn secundaire carrière kiest om verder te studeren of net niet, worden ze geconfronteerd met het feit van het alledaagse, namelijk met de huidige stand van maatschappelijke zaken, het huidige maatschappelijk reliëf. Verschillende culturen, andersdenkende mensen, botsende waarden en normen. Het is noodzakelijk om deze samenkomende elementen te bundelen en te integreren tot je zijn, om zo over te gaan tot een gepaste, respectvolle, humane en assertief kritische handeling en of gedrag. In vergelijking tot andere vakken –die behoren tot het

verplichte curriculum- lijkt me de inhoud van een vak als actief burgerschap het meest relevant te zijn indien we kiezen voor de toekomst. Dergelijk vak niet verplicht maken lijkt me resoluut 'neen' zeggen tegen de realiteit.

Een ander belangrijk argument is dat er een enorme nood is aan waarden en normen die de multiculturele visie ondersteunen bij jongeren. Als we op een rationele, humane en tevens realistische houding volmondig 'ja' willen zeggen tegen de toekomst dan is het accepteren van een multiculturaliteit de meest logische keuze uit de verschillende socialisatieprocessen.

Misschien schept dit nu een kritische blik op de inhoud van het verplichte curriculum van het secundair onderwijs.

Een goede stap vooruit. Eindelijk terug de stap richting de visie die het kind centraal plaatst en 'niet voor de winst'.

Volgens mij is het integreren van een vak 'actief burgerschap' of moraal (niet-confessionele zedenleer) alvast een goede stap richting de school van en voor de toekomst. Een school die zich niet langer baseert op illusionaire waarden als 'tijd' en 'ontwikkeling', een visie die ons -vaak maatschappelijk opgelegd- verplicht om alles zo snel mogelijk en zo goed mogelijk te moeten voltooien. "Ik wil niet moeten zijn, ik wil kunnen zijn", zou terug de ingesteldheid moeten worden. We dreigen nog al te vaak omgekeerd te denken.

De huidige maatschappij is er nu eenmaal een die bestaat uit diversiteit en niet uit kooien met daarin geconditioneerde papegaaien die we voederen met kant-en-klare leerstof, die ze dan moeten reproduceren en daarna zo snel mogelijk vergeten of niet eens in een praktische context kunnen plaatsen. Praktische leerstof, dat is de toekomst!

Zoals Martha Nussbaum zegt in haar boek Niet voor de winst, 'we moeten onderwijs niet zien als gereedschap van het Bruto Nationaal Product'. Als we hierop blijven de focus leggen dan blijven we ons bezighouden met slechts een heel klein percent van de leerlingen.

NIELS LIEVENS
leerkracht niet-confessionele zedenleer

WAAR naar toe?

Raadpleeg de kalender op www.vrijzinnigbrugge.be voor last minute wijzigingen

➔ Voor extra info en bevestiging zie telefoongids laatste pagina

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS	
 De Sleutelbrug	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug	Zaterdag 31 maart tot en met zondag 15 april van 14u00 tot 18u00	Tentoonstelling Marie Jeanne Van Hove: Trichopezizella Relicina	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
	Vermeylenfonds	Zaterdag 7 april	Uitstap Oostende: gegidst bezoek aan de tentoonstelling "Het Vlot.Kunst is (niet) eenzaam" - vm: MuZEE / nm: buitenlocaties	Oostende
	Vermeylenfonds	Zondag 8 april	Bijwonen optreden Stef Bos 'Kern'	Stadsschouwburg Brugge
	Willemsfonds	Zondag 15 april om 10u30	Gegidst bezoek aan de Godelieve abdij	Boeveriestraat Brugge
 De Sleutelbrug	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug	Vrijdag 20 april 20u00	De Sleutelquiz: quiz voor groepen van 4 mensen. IEDEREEN WELKOM. Zie ook elders in dit nummer	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
	HuisvandeMens Brugge	Zaterdag 21 april van 13u30 tot 17u Zondag 22 april van 10u tot 18 u	Activiteit tijdens het erfgoedweekend thema: KIEZEN	HuisvandeMens Brugge, Jeruzalemstraat 51, 8000 Brugge
	Brugse Universitair Centrum / Uitstraling Permanente Vorming	Donderdag 26 april om 14u30	De Maakbare Maatschappij. Filosofie en de Maatschappij. Voordracht door Prof.dr.Silvain Locuffier, emeritus.	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
	Vermeylenfonds	Donderdag 26 april om 19u30	Lezing door Dirk Bryssinck: 'Villa Voortman, ontmoetingshuis voor broedende geesten'	Vormingplus Sint-Pieterskerklaan 5 Brugge
	Brugse Universitair Centrum / Uitstraling Permanente Vorming	Donderdag 3 mei om 14u30	De vrouw in het wetenschappelijk en innovatief denken - Prof. Dr. Kathleen Gabriëls (Faculteit Industrial Engineering & Innovation Sciences, Technische universiteit Eindhoven & Vakgroep Wijsbegeert VUB)	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
 De Sleutelbrug	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug	Vrijdag 4 mei om 18u30	Opening van de tentoonstelling Painted Stories	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
 De Sleutelbrug	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug	Zaterdag 5 mei tot en met zondag 13 mei van 14u00 tot 18u00	Tentoonstelling Painted Stories, Frank Vanden Broucke, beeldend kunstenaar/illustrator	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
	Vermeylenfonds	Zaterdag 5 mei	Uitstap Mechelen: vm: gegidst bezoek aan de Koninklijke Manufactuur De Wit / nm: gegidst bezoek aan de tentoonstelling 'The Art of War' met exclusieve inleiding door curator Veerle Vanden Daelen (Kazerne Dossin)	Mechelen
	HWV/OVM Brugge	Zondag 6 mei om 10u	Vrijzinnig Lentefeest Brugge	Concertgebouw 't Zand 34 8000 Brugge
	HWV/OVM Brugge	Zondag 6 mei om 14u	Feest Vrijzinnige Jeugd Brugge	Concertgebouw 't Zand 34 8000 Brugge

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS	
 Brugse Universitair Centrum / Uitstraling Permanente Vorming	Donderdag 24 mei van 9u00 tot 16u00	Studiedag van de Zee - VLIZ Oostende		
 Vermeylenfonds	Zaterdag 26 mei	Gegidst bezoek aan de tentoonstelling 'Haute Lecture. Colard Mansion en de Brugse drukkerswereld'	Groeningemuseum Brugge	
 Willemsfonds	Zondag 27 mei tot en met zondag 3 juni telkens van 10u tot 18u	Tentoonstelling 2 x kunst met werken van Marty en Melvin Matthys, tekenkunst en fotografie	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge	
 HVV Brugge 2	Zondag 27 mei om 11u00	Triënnale 2018 met gids. Meer details worden per mail bezorgd.	Samenkomst 10u45 Bargeplein.	
De Sleutelbrug	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijdag 15 en 22 juni van 18u00 tot 20u00 / • Zaterdag 9, 16 en 23 juni van 14u00 tot 18u00 / • Zondag 10, 17 en 24 juni van 14u00 tot 18u00 / • Vernissage op vrijdag 8 juni om 19u00 	Fototentoonstelling 'Reflection': vier vrouwen stellen hun fotografische bespiegelingen tentoon.	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
De Molensteen 	VC De Molensteen Oostkamp i.s.m. HVV/OVM-Oostkamp	Donderdag 7 juni	Lezing door orof. dr. Tessa Kieboom: Mijn kind is (g)een Einstein... over hoogbegaafdheid.	Bovenzaal De Valkaart, Albrecht Rodenbachstraat 42, 8020 Oostkamp
 Willemsfonds	Willemsfonds	Donderdag 7 juni	Symfonieorkest Vlaanderen, Rach 3: bijwonen repetitie en concert. Meet & greet met de dirigent Jan Latham-Koenig	Concertgebouw Brugge
 Willemsfonds	Willemsfonds	Zaterdag 9 juni	Deelname aan de ontmoetingsdag voor alle Willemsfonds afdelingen	Antwerpen
 Vermeylenfonds	Vermeylenfonds	Zaterdag 9 juni om 14u00	Gegidst bezoek aan de Triënnale Brugge 2018 Liquid City - Vloeibare Stad	Brugge
 Vermeylenfonds	Vermeylenfonds	Donderdag 14 juni om 19u00	Wijdegustatie bij Elvino	Leopold I-laan 77 - Brugge
 LEIF West-Vlaanderen	LEIF West-Vlaanderen	Woensdag 20 juni om 19u00	Waardige levenseindezorg. 5 jaar LEIF West-Vlaanderen in de praktijk	Magdalenazaal, Magdalenastraat 27, 8200 Brugge
 SOS Nuchterheid	SOS Nuchterheid	Elke donderdagavond om 19h30	Bijeenkomst. Info: 0478 373 865	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug Beenhouwersstraat 1-3 - 8000 Brugge

meer info omtrent de activiteiten van het Brugs Universitair Centrum:
www.upv.vub.ac.be/upv-regionaal of 02/614 82 20

#YOUCA #EUTHANASIE

Op 'Youca action day' kwam Gianni Blondez, leerling niet-confessionele zedenleer aan het KA leper, een dagje meewerken in het huisvandeMens. Hij vertelt over zijn ervaring.

Op 19 oktober was het Youca action day, wat betekent dat meer dan 10.000 jongeren één dag gaan werken voor 50 euro en dit bedrag laten doorstorten naar een goed doel. Dit jaar was het goede doel de ondersteuning van TRIAS, een organisatie die de ontwikkeling van plaatselijke jongeren in El Salvador ondersteunt want, het leven is er allesbehalve eenvoudig. Het land staat ondermeer bekend om zijn heel hoge criminaliteitscijfers: er vinden gemiddeld 13 moorden per dag plaats. Verschillende organisaties zoals TRIAS, proberen jongeren van de straat te houden, want daar geraken ook zij mogelijk verzeild in diezelfde miserie. Om hen te helpen gingen wij van het Atheneum te leper - samen met nog duizenden anderen jongeren uit Vlaanderen - een dagje werken.

Mijn zoektocht naar een geschikte job verliep wat stroever dan verwacht. Uiteindelijk vond ik een leuke plek: het huisvandeMens in Brugge; andere leerlingen werkten een dagje in basisscholen en sommigen zelfs in het Europees parlement. Bij het huisvandeMens in Brugge leerde ik die dag zeer veel bij. Ik kreeg er de kans om een uitvaartgesprek bij te wonen met een

ex-vrijwilliger van het huisvandeMens. Het enige rare aan dit uitvaartgesprek was dat het voor zichzelf was; die zaterdag (21 oktober) zou hij nl. euthanasie krijgen... Dit was voor mij de omgekeerde wereld. Normaal is de dood iets wat onverwachts komt. Het gebeurt zomaar, maar niet in dit geval. Dit was toch wat anders en als eerbetoon aan die persoon zou ik deze hele euthanasiediscussie nog heel eventjes willen aankaarten. Uit respect ook voor die mensen die nu lijden en deze keuze willen maken.

België keurde in 2002 als een van de eerste landen in de wereld de euthanasiewet goed. Euthanasie kan enkel worden uitgevoerd bij een ongeneeslijke ziekte of bij ondraaglijk lijden van de patiënt, maar zelfs dan kan er nog discussie zijn. Is de patiënt wel nog goed in zijn hoofd? Heeft hij ze nog allemaal op een rijtje? En zelfs al voldoet de patiënt aan alle voorwaarden, dan stuit hij nog vaak op ongeloof van buitenstaanders, familieleden, etc. Heel vaak snappen mensen het verschil niet tussen euthanasie en zelfmoord.

Maar wat is het verschil? In elk geval, in beide gevallen ga je dood. Velen onder ons vinden dat de arts de hoop op verbetering voorop moet stellen. Dat euthanasie tegen de natuur in is of het ultieme religieuze argument: *"het is niet aan de mens om het leven te beëindigen; dit is de taak van god."*

Ik wil zeker de gelovigen onder ons niet viseren, maar het wordt toch stilaan tijd dat zij met z'n allen met de voetjes op de grond komen en stilstaan bij de realiteit, of op z'n minst wat kritisch gaan nadenken over onze grote onzichtbare schepper. En laten we daarna met z'n allen de keuze van deze mensen respecteren en er niet zo'n groot misbaar rond maken. Tenzij u graag uren treinvertraging, file of wat dan ook wenst omdat iemand geen andere uitweg ziet dan zichzelf voor de trein te gooien of van een brug te springen.

Volgens mij moet euthanasie er komen voor iedereen die dit wenst; dus ook voor mensen die levensmoe zijn. Ja, zelfs voor diegene die al geruime tijd met zelfmoordgedachten rondlopen. In vergelijking met zelfmoord is euthanasie geen ontsnappingsmiddel, maar vooral een redmiddel; het biedt mensen een kans om respectvol afscheid te nemen van het leven én van hun dierbaren.

GIANNI BLONDEZ,

LEERLING NIET-CONFESSIONELE ZEDENLEER

Column

De stille

Eric is als arts verbonden aan het AZ Sint-Jan. Hij is Klinisch Bioloog binnen de dienst Laboratoriumgeneeskunde. Hij mijmert in deze column over zijn jeugdjaren en heeft aanvaard dat hij geen grote prater is...

ERIC NULENS

Op jonge leeftijd was ik al tevreden dat ik elke maand een LP kon kopen, in het weekend kon voetballen en daarna een paar pinnen pakken. In de discotheken behoorde ik niet tot 'one of the boys'. Ik ging er wel naartoe, want ik

was wel geïnteresseerd in een lief, maar een charmeur was ik nu ook niet bepaald. Meisjes of vrouwen vond ik onbereikbaar, zoals een Belgische voetbalclub graag de Champions League wilde winnen. Behoorlijk naïef, maar ik dacht toen dat sommige sociale vaardigheden heel belangrijk waren: lef, stoer doen, een grote mond en haantjes gedrag. Wekelijks keek ik op TV naar The Wonders Years, over een jongentje dat opgroeide in de jaren 60 en 70, met de bekende hilarische scènes die een jongen op die leeftijd meemaakt. Later bewonderde ik mensen die onderhoudend konden praten, ongedwongen met anderen omgingen en vooral zij die goed konden discussiëren, en toch op het einde elkaars hersenen niet insloegen. Niet dat het een troost is, maar ik merk elke dag dat ook voor veel mensen sommige van deze eigenschappen net zo onbereikbaar lijken te zijn. Zeuren, doordrammen, niet tot de essentie komen, naast de kwestie praten en vooral vaak hetzelfde verhaal vertellen (If you've heard this story before, don't stop me, because I'd like to hear it again. *Groucho Marx*).

Ik maakte het me natuurlijk zelf ook moeilijk en vroeg ik me tijdens een gesprek vaak af of ik iets ik te vertellen had, of het onderhoudend genoeg, interessant of grappig was. Ondertussen had ik natuurlijk niets gehoord wat mijn gesprekspartner te zeggen had, of had die het niet eens door dat ik amper luisterde en ondertussen maar knikken. Na al die jaren heb ik het ook aanvaard dat ik geen grote prater ben, niet uit frustratie, maar het zit gewoon niet in mij om veel te praten en dat is niet erg, ik ben een stille. Met de jaren heb ik getracht beter naar mensen te luisteren en dat geeft mij ook veel vol-

doening. In het begin valt dat niet mee, want het vergt veel oefening en concentratie om iemand de volledige aandacht te geven. In de huidige maatschappij met veel 'communicatie' mogelijkheden, is dat ook niet evident, mensen schijnen elkaar niet te begrijpen, praten naast elkaar, luisteren vaak niet eens wat de ander te zeggen heeft en hakken er meteen met de botte bijl in. Maar luisteren kan heel plezant zijn, door zelf ook gerichte vragen te stellen. Horen wat er niet gezegd wordt, de lichaamstaal observeren terwijl iemand spreekt, voelt die zich goed, onrustig, of is zij/hij niet op zijn/haar gemak. Soms geven mensen verrassende informatie prijs, echte onthullingen. Het is dus wel degelijk actief deelnemen aan een gesprek al valt het minder op. Afhankelijk van de situatie natuurlijk, kan het gesprek ook in een bepaalde richting gestuurd worden. Het gevaar bestaat natuurlijk als er 2 stille tegenover elkaar staan, het gesprek heel kort is en gewacht wordt tot we verlost worden door iemand met een meer vlotter profiel, waardoor je dan weer op je horloge begint te kijken. Er zijn natuurlijk ook mensen die gewoon niet geïnteresseerd zijn om zelf eens te luisteren, dat zie je vaak ook aan hun houding. Maar de mensen waarvoor ik veruit het meest bewondering heb, zijn die zichzelf niet te au sérieux nemen en een verhaal met een gevoel voor humor kunnen brengen. Humor is een gave, en een kunst waarin maar enkelen bedreven zijn en waarop ik echt (gezond) jaloers ben. Een echt gebeurd verhaal, al dan niet met een beetje overdrijving brengen, 't klinkt ook telkens weer anders als je het al eens gehoord hebt. Het heeft mij geholpen te bewust te worden van wat mijn beperkingen maar ook mijn vaardigheden zijn. Indien een gesprek om één of andere reden niet vlot verloopt, dan is dat het maar zo. Dus levert niet elke bijeenkomst, en elk gesprek evenveel voldoening en op het einde van zo'n avond, zou ik soms ook eens willen zeggen, "I've had a perfectly wonderful evening, but this wasn't it" (*Groucho Marx*).

NIEUWS

uit de verenigingen CGSO Brugge

CGSO vzw

PROJECT 'KAAP JE KLAS'

'Kaap je klas' is een project van Warme Steden in samenwerking met het Vormingscentrum CGSO, Centrum voor Geboorteregeling en seksuele opvoeding, en het JAC, Jongerenadviescentrum, van CAW Noord-West-Vlaanderen (Brugge). Middelbare scholen kunnen deelnemen aan dit project.

Seksuele opvoeding is een essentieel element in de ontwikkeling van jongeren. Daarom is het belangrijk dat jongeren hier zo goed mogelijk in ondersteund worden. Wij hebben onderzocht dat het voor jongeren makkelijker is om te praten over de thema's seksualiteit en relaties met leeftijdsgenoten dan met een extern persoon. Zo is het Project 'Kaap je klas' tot stand gekomen.

Wat houdt dit project precies in?

Jongeren uit het **5de middelbaar** krijgen een korte opleiding seksuele opvoeding van het CGSO of van het JAC. Daarna geven die jongeren een les RSV (Relationele en seksuele vorming) **aan de jongeren van het 4de middelbaar**. Wanneer de jongeren de les RSV geven worden zij ook **ondersteund door vrijwilligers van het CGSO of van het Jac**.

Dit project is **gratis voor de deelnemende scholen** en wordt gefinancierd door Warme Steden. De jongeren zijn niet verplicht om deel te nemen aan dit project, het is volledig vrijblijvend. Bij afloop van 'Kaap je klas' is er voor de jongeren en de scholen die hebben deelgenomen aan het project een terugkoment. Daar gaan wij kort bevragen hoe het project verlopen is en krijgen de jongeren ook een bedanking voor hun deelname.

'Kaap je klas' bestaat uit twee uitrollen:

- De eerste uitrol vindt plaats in **april 2018**. Tussen 16 en 23 april worden de jongeren opgeleid. Deze opleiding duurt één uur. De lessen RSV worden dan door de jongeren gegeven in de daaropvolgende week.
- De tweede uitrol vindt plaats in **november 2018**.

Heb je vragen, stuur dan gerust een e-mail naar info@cgsobrugge.be.

Meer informatie en inschrijven voor het project: www.cgsobrugge.be

LET OP de deelname aan 'Kaap je klas' is beperkt.

BRUGS & VRIJZINNIG

Wim Van Kerckvoorde is sinds enkele jaren algemeen directeur van GO! Scholengroep Impact! (regio Brugge-Oostkust) en woont in Brugge. Wij leren hem graag wat beter kennen.

WIM VAN KERCKVOORDE

in de kijker

Noem een paar persoonlijke eigenschappen. Of vertel iets over hoe je door het leven gaat.

WIM Ik probeer integriteit na te streven, gecombineerd met een zekere gedrevenheid en passie. Ik probeer om in mijn onderwijsloopbaan visie te hebben. Het onderwijs is ook een passie voor mij omdat ik het van dermate belang vind, het is de toekomst van onze maatschappij.

Heb je een levensmotto? Wat?

WIM "Kijk niet naar de tekorten van gisteren maar leef met de dromen van morgen.": hier sta ik volledig achter!

Wat zijn de dingen in het leven waar jij van houdt? En je hobby's? Passies?

WIM Naast werken- want dat doe ik super graag- doe ik dingen die makkelijk te combineren zijn met mijn werk, met weinig vrije tijd. Dat is lezen, wandelen, lopen en proberen om regelmatig eens af te spreken met vrienden. Ik hou ook van reizen maar dat komt er weinig van. Mijn favoriete hobby is wandelen. Mijn vakanties mogen bestaan uit 7 op de 10 dagen grote wandelingen maken. Voor ik directeur werd ben ik zelfs naar Compostella gewandeld, wat meer dan 1000 km is. Wandelen is iets wat me een enorme rust geeft. Na een tijd denk ik zelfs niet meer, niet meer aan mijn werk, aan niets, ik val stil. Dat heb ik bij weinig andere activiteiten. Ik heb ook een passie voor film. Toen ik Germaanse studeerde had ik gedurende 2 jaar filmgeschiedenis als keuzevak, ik heb toen veel films gezien en de interesse is gebleven.

Hoe is het om aan het hoofd van een scholengroep te staan en wat geeft je voldoening in je job?

WIM Ik was aanvankelijk schooldirecteur en deed mijn best

om er tal van dingen te realiseren maar op dit moment kan ik dingen verwezenlijken op macroniveau. Zo zijn er projecten die in alle scholen lopen. We zetten in op uitvallende leerkrachten, op een project rond aanvangsbegeleiding, een traject rond onderwijskundig leiderschap en dat meteen voor de hele scholengroep. Je kan, zowel naar ondersteuning, vorming of thema's toe, op een veel groter niveau realisaties doen. Het geeft me voldoening als dat lukt.

Ben je een sociaal begaan persoon? Zet je je in voor een bepaald(e) goede doelen? Ben je actief als vrijwilliger?

WIM Ik ben sociaal begaan, ik maak tijd om 4 kranten te lezen, volg de actualiteit. Vrijwilligerswerk doen spreekt me ook aan, ik ben kandidaat-spreker voor vrijzinnige plechtigheden maar het is er tot nu toe niet van gekomen. Vroeger heb ik me nog ingezet voor Poverello. Nu en dan geef ik vrijwillig bijles Engels, wat m'n vakgebied is. Ik richt ook momenteel een nieuwe vzw mee op in Brugge, genaamd 'Binst', met een focus op omgaan met kansarme en kwetsbare jongeren. We zijn met 11 bestuurders en hebben een actief pluralistische visie. Vanuit de vzw willen we zelf projecten opzetten en projecten ondersteunen.

Wat is voor jou vrijzinnig zijn?

WIM Atheïsme gecombineerd met een humane menslievendheid, met respect voor de rechten van de mens. Soms moet ik in mijn job een beetje inhumain optreden, als ik orde- of tuchtmaatregelen moet nemen, wanneer er dingen gebeuren die echt niet door de beugel kunnen, of als ik om diverse redenen mensen noodgedwongen moet ontslaan. Ik probeer dat absoluut te vermijden.

Waar hecht jij veel belang aan? Bepaalde (vrijzinnig humanistische) waarden?

WIM Ik probeer altijd het beste te doen voor het personeel of voor ouders, ook in conflictsituaties die er soms zijn. Ik respecteer de waarden van het GO!, aanleunend bij de vrijzinnig humanistische waarden, nl. kritisch denken, betrokkenheid, verdraagzaamheid. Wat ik ook echt belangrijk vind is inzetten op uitdaging en enthousiasme, op emotie en beleving, mensen gevoelens van steun bieden, erkenning geven, positieve feedback geven, hen bevestigen in hun gevoel van zelfwaarde, dit om te vermijden dat ze uitgeblust raken.

Heb je een boodschap voor het ruime publiek?

WIM Never give up on the things that make you smile!

De toekomst van Brugge

Van 5 mei tot 16 september loopt voor de 2^e maal een Triënnale in Brugge. Het beeld van Brugge dat naar voor zal komen is 'een vloeibare hedendaagse stad als symbool voor positieve maatschappelijke en urbane veranderingen'. Vanuit dat vertrekpunt nemen we het project 'de toekomst van Brugge', een platform voor burgerparticipatie en toekomstplannen, onder de loep. We informeerden ons bij burgemeester van de stad Brugge, Renaat Landuyt.

Wat houdt het project 'de toekomst van Brugge' in?

RENAAT LANDUYT 'Het Brugse stadsbestuur wil meer inspraak en participatie van de Bruggeling. We maken daarom met 'de toekomst van Brugge' de Bruggeling warm om actief deel te nemen aan het mee-maken van de stad. Mensen, maar ook bedrijven of verenigingen kunnen ideeën inzenden. De toekomst van Brugge maakt de verbinding tussen ideeën en projecten van burgers en van de stad en geeft daarbij de actoren een duwtje in de juiste richting.

Het is een platform voor burgerinitiatief waarbij gewerkt wordt aan toekomstplannen die de verdere ontwikkeling van Brugge positief beïnvloeden. Hier worden ideeën, mensen én ruimte samengebracht. De toekomst van Brugge nodigt mensen actief uit om hun mening te geven over actuele stedelijke the-

ma's. Hierover worden regelmatig ateliers, debatten of andere evenementen georganiseerd, zoals het jaarlijks festival van de toekomst.

De toekomst van Brugge gaat over samenwerken, over creatieve burgerparticipatie, over vernieuwende aanpakken en over de uitdagingen van het Brugge van morgen.'

Wat zijn de verschillende stappen binnen het project?

RENAAT LANDUYT 'Het project is gestart in 2014. De nieuwe beleidsploeg nam dit project specifiek op in haar beleidsprogramma met als doel nieuwe vormen van inspraak en projectmatige participatie te stimuleren via een open partnerschap. Er was als lancering de grote ideeënoproep in september 2014 waar via toekomstateliers een aantal projecten uitkwamen. Dan was er in 2015-2016 een ideeënoproep naar ruimte en plekken in de stad. Er werd gewerkt rond negen toekomstplekken en de input van Bruggelingen werd gebruikt om er het Beleidsplan Ruimte Brugge (BRB) dat in opmaak is (<http://www.detoekomstvanbrugge.be/nl/voorontwerp-beleidsplan-ruimte-brugge-op-komst>) mee te voeden. Vorig jaar en dit jaar focust de toekomst van Brugge zich op het thema kind- en jeugdvriendelijkheid. Het doel is om tegen de zomer van 2018 het label van kindvriendelijke stad te behalen en een vooropgesteld actieplan de komende jaren uit te werken. Daarnaast lopen er tal van stads(vernieuwings)dossiers waarbij de

mening en input van de burger steeds bevraagd en verwerkt wordt en de reeds ingediende ideeën geraadpleegd worden. Zo voeden de top-down projecten en bottom-up ideeën elkaar permanent.'

Waar vinden mensen meer informatie en via welke weg kunnen ze hun ideeën inzenden?

RENAAT LANDUYT 'Alle info rond de ideeën, debatten, ateliers en andere momenten staan up-to-date op de website www.detoekomstvanbrugge.be. Hiernaast is de toekomst van Brugge actief op social media (Twitter, Instagram en Facebook) en er is een maandelijkse nieuwsbrief waarop mensen zich via de website kunnen inschrijven. Ook kan je via het webplatform ideeën inzenden.'

Er werden tot op heden 381 ideeën rond 'de toekomst van Brugge' ingediend, zij werden onderverdeeld in 7 clusters. Welke clusters zijn dat?

RENAAT LANDUYT 'Deze clusters werden als volgt benoemd: duurzaam verplaatsen, creëren en werken, historische stad in ontwikkeling, nieuwe bronnen, treffen, zorgen en nieuwe democratie. Het was belangrijk om de thema's te linken aan één of meerdere thema's en subthema's. Want zoals je ziet, werden er de laatste jaren veel toekomstgerichte ideeën voor onze stad ingediend'.

Waar ligt de Bruggeling vooral wakker van?

RENAAT LANDUYT 'Het valt mij op dat de ideeën die ingediend worden en de projecten waar aan gewerkt wordt; vaak gaan over duurzaamheid, mobiliteit, elkaar ontmoeten in de publieke ruimte en creatief omgaan met een Unesco stad die in volle ontwikkeling is.'

Hoe gaat het concreet, praktisch in zijn werk? Als iemand een idee indient, wat wordt er dan mee gedaan?

RENAAT LANDUYT 'Het idee moet in eerste instantie aan een aantal criteria voldoen. Zo moet het een toekomstgericht idee zijn voor onze stad, mag het geen specifieke vraag zijn die voor een stadsdienst of het meldpunt bedoeld is en moet het passen in het beleidsprogramma van de Stad. Tijdens de grote ideeënoproep in 2014 werden een kleine 300 ideeën verzameld. Deze werden de maanden daarop via toekomstateliers uitgewerkt. Het is zo dat de toekomst van Brugge die ideeën niet zelf uitvoert. Ze staan in om te connecteren en te faciliteren: mensen met de juiste contactpersonen in de stad of daarbuiten in contact brengen met elkaar en bekijken welke verdere linken gelegd kunnen worden. Het engagement van de idee indiener om hieraan mee te werken, is dus zeker van belang. Na de grote ideeënoproep en de ateliers, werden ideeën die hierna ingediend werden, één voor één opgevolgd en besproken met de betrokkenen en partners. De toekomst van Brugge volgt alle ideeën verder op, past de statussen van de ideeën aan en post de stand van zaken als reactie bij het idee. Updates worden telkens meegenomen via de communicatiekanalen. Op de ideeën-site kan je tot slot de ideeën filteren op cluster, maar ook op status.'

Hoe worden mensen of verenigingen of bedrijven met dezelfde ideeën of raakvlakken met elkaar in contact gebracht door jullie?

RENAAT LANDUYT 'Door de congressen, ateliers, tafelsessies, debatten en andere momenten hebben we de afgelopen

vier jaar heel wat contacten kunnen leggen. De mailinglijst van de toekomst van Brugge bevat intussen een kleine 4.000 contacten die uitgenodigd worden voor de inspraakmomenten. Ook de social media kanalen van zowel de Stad als de toekomst van Brugge kennen behoorlijk wat volgers. Uiteraard worden evenementen en inspraakmomenten ook via de communicatiekanalen van de Stad gecommuniceerd en heeft de toekomst van Brugge in het stadsmagazine Bruggelnspraak een vaste rubriek. Op die manier leerden intussen heel wat Bruggelingen de toekomst van Brugge kennen. Hiernaast beschikt de toekomst van Brugge over een breed intern en extern netwerk van geëngageerden, organisaties, bedrijven, scholen en noem maar op. En ook de klankbordgroep is een dankbare groep waar heel wat nuttige input uitgehaald wordt.'

Zijn er veel ideeën van bewoners die al tot een bepaald resultaat hebben geleid? Kan je enkele voorbeelden geven?

RENAAT LANDUYT 'Zoals eerder gezegd, is het niet de bedoeling dat de toekomst van Brugge de ideeën uitvoert, wel dat we de juiste connecties leggen' Dat heeft er voor gezorgd dat een zeventigtal ideeën de status 'approved' kreeg. Denk aan een pop-up bar in het Graaf Visartpark, occasioneel zwemmen in de Reitjes, aperitiefmomenten op de Vismarkt, brede school en burenhulp projecten, fietsspeelpleinen, een hondenloopweide, het uitbreiden van co working spaces en warmtenetten, een vaste barbecue in het stadspark, het organiseren van een duurzaamheidsfestival, tuindelen stimuleren, het opzetten van weggeefkasten en little free library's, ... '

Welke events waren er in de voorbije jaren?

RENAAT LANDUYT 'De toekomst van Brugge organiseert elk jaar een paar momenten. Zo had je het eerste festival van de toekomst met de lancering van het project de toekomst van Brugge in september 2014 in het Concertgebouw. Het was heel mooi om zien dat zo'n zeshonderd Bruggelingen naar die plek afzakten om mee te werken en te denken aan de toekomst van onze Stad. De bouwstenen en het fundament van het hele participatieproces werden daar gelegd en geven me nog steeds een warm gevoel. Hiernaast organiseerde de toekomst van Brugge een drietal ateliers om de ideeën verder uit te werken, drie andere festivals, debatten over onze ruimte in de stad, stonden ze op heel wat infomomenten met een stand en organiseerden ze tafelsessies op de toekomstplekken. De toekomst van Brugge heeft zich de afgelopen jaren duidelijk niet verveeld.'

Is er een link tussen jullie project en wat er gebracht wordt tijdens de Triënnale?

RENAAT LANDUYT 'Absoluut. De Triënnale heeft deze editie als thema 'the liquid city'. Met andere woorden: het stimuleren van interacties, het omgaan met de veranderende menselijke relaties in onze samenleving, maar ook het gegeven van een vloevende, open stad die omgeven is met water. Deze thematiek en dynamiek willen we vanuit de toekomst van Brugge aangrijpen om tijdens de Triënnale (burger) initiatieven in de kijker ter plaatsen. Heel wat mooie projecten werden de voorbije jaren opgestart op eigen kracht, gefaciliteerd door de stad of via allerlei samenwerkingsverbanden. We willen een podium geven aan deze gerealiseerde initiatieven, maar anderzijds willen we ook nieuwe kansen creëren tot ontmoeting en het geza-

menlijk opzetten van acties en evenementen met de Triënnale als kader.'

Zijn jullie trots over bepaalde realisaties met het project? Zo ja, welke?

RENAAT LANDUYT 'Zeker. Al wil ik ook wel duidelijk stellen dat we mensen ontgoocheld hebben. Niet alle ideeën kunnen uitgevoerd worden en we kunnen niet aan alle verwachtingen voldoen. Het proces dat we volgden en de weg die we bewandelden, lag op voorhand niet vast. Net omdat we dit participatief willen aanpakken. Dat maakt het heel boeiend, maar is niet steeds evident. Toch ben ik ervan overtuigd dat we de afgelopen jaren enkele mooie projecten in de startblokken hebben geplaatst. Denk maar aan het zwemmen in de Reitjes tijdens de vorige Triënnale, het schitterende zomer initiatief met de pop-up bar in het Graaf Visartpark, de zes brede schoolprojecten die er intussen zijn of de vele burenhulpprojecten die over de deelgemeentes en in het centrum uitgerold werden.'

Ziet de toekomst van Brugge er mooi uit?

RENAAT LANDUYT 'Absoluut. Als ik zie hoe fier Bruggelingen zijn op hun stad, hoe enthousiast ze meewerken aan en meedenken over de toekomst van Brugge, dan kan ik enkel maar besluiten dat dit smaakt naar meer. En dat het goed werken, wonen en leven is in deze mooie stad.'

Meer info <http://www.detoekomstvanbrugge.be>

Contact / social media

De toekomst van Brugge

T 050 44 81 26 / 050 44 81 32

toekomst@brugge.be

www.detoekomstvanbrugge.be

@detoekomstvanbrugge

@toekomstbrugge

<https://www.instagram.com/detoekomstvanbrugge/>

Steebeelden van onze ateliers en brainstormsessies, zwemmen in de Reitjes en de zomerse vrijdagen op de Vismarkt. Credit foto's: stadsfotograaf Matthias Desmet.

AANKONDIGINGEN

ACTIVITEIT ERFGOEDWEEKEND

Vrij (♄) zinnig kiezen
erfgoeddag Brugge 2018

huisvandeMens Brugge, Jeruzalemstraat 51

huis
van de **mens**
is vrijzinnig humanistisch

zaterdag 21 april van 13u30 tot 17u

zondag 22 april van 10u tot 18u

Zelfbeschikking, vrije mening, autonomie... Bewust kiezen is een kernthema in het vrijzinnig humanisme! Wil je eens weten wat jouw keuzes zijn in voorafgaande zorgplanning (donatie, euthanasie, wilsverklaring)? Met welke rituelen wij

de keuze voor een partner of een kindje vieren? Waar we ons keuzekompas op oriënteren zonder heilig boek of geloof? Kies voor een bezoek bij ons en ontdek het allemaal!

We brengen allerlei vormen van kiezen in de kijker. De bezoekers krijgen informatie om hun eigen keuzes te maken en horen hoe wij stil staan bij keuzes en levensovergangen.

WILLEMSFONDS - 2X KUNST

Tentoonstelling 2 x kunst

Melvin & Marty Matthys

VC De Sleutelbrug

27 mei tot 3 juni, elke dag doorlopend open
van 10u tot 18u

MELVIN MATTHYS (1995). Al van jongs af aan ging Melvin op zoek naar een manier om zich op creatieve manier uit te kunnen drukken. Met een genetisch bepaalde passie voor muziek leerde hij als 14 jarige zichzelf verschillende instrumenten zoals gitaar en bas aan, om zich later voornamelijk te focussen op de bas en daarmee verschillende muzikale projecten op te richten (drawn in ashes '14). Later zocht hij een manier om diezelfde sfeer visueel te representeren. Toen kwam de fotografie in het spel, een medium die de mogelijkheid biedt de realiteit te verdraaien of juist te benadrukken, een medium die hij ideaal acht om conceptueel te omkaderen. Na meerdere basisopleidingen te volgen en zo tot het besef te komen hoe breed de mogelijkheden van dit medium waren, dacht hij met een technische achtergrond dichter in de buurt te komen bij het beeld dat in zijn hoofd afspeelde. In 2017 behaalde hij zijn diploma als beroepsfotograaf, een jaar waarbij hij een technische achtergrond en visie kweekte. Dit biedt hem de mogelijk-

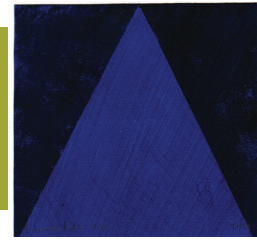
heid zowel voor zichzelf maar ook op vraag te fotograferen. Daarnaast blijft hij conceptueel bezig met in 2018 de focus op 'tijdsloosheid'.

MARTY MATTHYS (1987) is een beeldend kunstenaar uit Damme die zijn opleiding genoot aan St.-Lukas Gent, waar hij zijn master in de Beeldende Kunsten behaalde in de optie Vrije Grafiek. Sindsdien is hij actief als beeldend creatief therapeut en als beeldend kunstenaar. Hij maakt klassieke en detailistische inkt- en pentekeningen, doorgaans in zwart-wit en in allerhande formaten. Ook zijn cartoons zijn online te volgen onder de naam 'Marty's Cartoons'. Met zijn detailistische inkt- en pentekeningen probeert Marty zijn wereld te scheppen, één van melancholie en hoop. Met symboliek, geschiedenis en elementen uit over de generaties doorgegeven beeldcultuur en verhalen, probeert hij te vertellen wat voor hem in de leegte tussen de taal en de werkelijkheid achterbleef. Om de zwaarte te doorbreken is Marty tevens actief als cartoonist. Hier knipoogt hij op cynische en absurde wijze naar wat 'net wel, of net niet klopt' in onze samenleving.

In Memoriam

Charles Verlinde

Ik hoop niets. Ik vrees niets. Ik ben vrij. Dit zijn de woorden op het doodsprentje van Charles Verlinde. Nooit heb ik een tekst gelezen, die eenvoudiger en waarheidsgetrouwer, de overledene omschreef. Sinds het overlijden van Charles, op 25 januari jongstleden, is er geen dag, dat ik deze woorden niet minstens 10 maal herhaal. Nooit een vrijer, mooier en eenvoudiger mens gekend. Het leven van Charles Verlinde stond in het teken van vrijheid, gelijkheid, schoonheid, en zijn vierde punt, de solidariteit.

Vrijheid voor Charles bestond erin steeds jezelf te zijn, je waarden en jezelf niet te verloochenen, en al zeker je vrienden niet. Zo vertelde Lutje, zijn levenspartner, mij dat hij rond zijn 18de, na een lange fietstocht, de deur van het ouderlijk huis van zijn lief werd gewezen. Reden: hij weigerde naar de mis te gaan. Hij trouwde met de handschoen, met een ander lief, om dezelfde reden.

Zijn socialistisch engagement was een vanzelfsprekendheid. Er was maar één partij: "de partij". Le coeur: c'est un muscle qui bat à gauche! De vriendschap met Frank Van Acker resulteerde onder andere in het vrijzinnig huis. Toch was hij kritisch voor de rode vrienden. Sectair was hij zeker niet, in overleg met dezelfde Van Acker werd een "blauwe" gevraagd om de openingsspeech van het vrijzinnig huis te geven, meer bepaald Ernest Schepens, toenmalig Willemsfondsvoorzitter. "Linkse mensen", speelde op zijn begrafenis, want hoewel socialist tot in de kist, kon er een knipoog vanaf.

Schoonheid: het volstaat in zijn huis aan het Oost-Gistelhof je ogen de kost te geven. Beeldhouwwerken, schilderijen van zijn goede vriend, Gilbert Swimberghe, tekeningen van Peter Jonckheere, en boekenkasten vol gelezen boeken. Muziek kende hij als geen ander, en toneel, daar zou hij ooit van hebben gezegd: "dat heb ik nu even genoeg gezien". Toch vond je hem de laatste jaren, steeds weer op Theater aan Zee. Enkele jaren terug trad hij als jurylid op voor een literaire wedstrijd van het Willemsfonds, nee rabaat kon je hem niet noemen.

Zijn vierde punt, dan, de solidariteit? Zonder kinderen, maakte hij er een levenstaak van VZW Opvang, de vrijzinnige pleeggezinnendienst uit de grond te stampen. Zo kreeg Charles, dan toch onrechtstreeks een familie met enkele honderden kinderen erbij. Hij deed het dermate goed, dat Opvang met de katholieke zuil kon wedijveren qua omvang en kwaliteit. En

dan gebeurt er wat er zo vaak gebeurt: een katholieke minister dwong een fusie af en creëerde een "neutrale" overheidsdienst. Dat de geest van opvang niet dood is, hiervan getuigt de aanwezigheid van de vele ex-opvangwerknemers op de afscheidsplechtigheid.

Charles Verlinde leefde gretig. Velen weten niet dat hij ooit een topatleet was. In september, ondanks het feit dat hij de dag voordien ernstig ziek was, ging hij mee op de verjaardagsuitstap. We zeilden op de Schelde, en toen zei hij: "dat heb ik hier nog overgezwommen.". Hoe lang vroeg ik? "Minstens zes uur, en overgeven en compleet zeeziek als je aan wal kwam." Charles Verlinde was een sterke mens, Charles Verlinde was een schone mens.

Ik citeer Stefan Zweig:

"De zon scheen krachtig en helder. Toen ik naar huis terugliep, zag ik ineens mijn eigen schaduw voor mij, zoals ik de schaduw van de andere oorlog achter de huidige zag. Hij is sinds die tijd niet meer van mijn geweken, deze schaduw, hij ging bij dag en nacht over al mijn gedachten; misschien ligt zijn donkere vorm ook wel op veel bladzijden van dit boek. Maar elke schaduw is in het diepste wezen ook een kind van het licht, en alleen wie licht en donker, oorlog en vrede, hoogtepunten en dieptepunten heeft meegemaakt, alleen die heeft waarachtig geleefd." Charles Verlinde heeft waarachtig geleefd. Velen van ons zijn er getuige van geweest. Het verleden dat wij met jou hadden Charles, zal nooit voorbij zijn. Het leeft voort in de mooiste en warmste van onze herinneringen.

FRANCIS MOEYKENS

www.vrijzinnigbrugge.be

De Vrijzinnige telefoongids

www.facebook.com/groups/VCDeSleutelbrug

VC BRUGGE de Sleutelbrug

Vrijzinnig Huis | Beenhouwersstraat 1-3 | 8000 Brugge
William Pharasyn | voorzitter
E info@vrijzinnigbrugge.be | T 0495 71 36 27

HUISVANDEMENS

Jeruzalemstraat 51 | 8000 Brugge
E brugge@deMens.nu | T 050 33 59 75

MORELE BIJSTAND

Coördinatie Stuurgroep Morele Bijstand: huisvandeMens
Ziekenhuizen | woon- en zorgcentra

- Campussen Sint-Jan | SFX en de Palliatieve zorgseenheid 'De Vlinder' | T 050 45 27 95
Evelyne Jiroflée en/of Marieke Denolf
E evelyne.jiroflee@azsintjan.be
E marieke.denolf@azsintjan.be
- Campus SFX en de Palliatieve Zorgseenheid 'De Vlinder'
T 050 45 16 85 | E chantal.wittebolle@azsintjan.be
- WZC De Vliedberg en Van Zuylen | T 0471 55 09 85
E chantal.wittebolle@azsintjan.be | Chantal Wittebolle
- WZC Minnewater | Het Hallenhuis | Ten Boomgaard
Sint-Clara | Zeven Torentjes | Ter Potterie
T 0478 52 28 67
Nicolas Vermoortele
E nicolas.vermoortele@ocmw-brugge.be

HVV BRUGGE 2 | Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging
T 050 37 55 34 | E eliro@telenet.be

HVV BRUGGE 3 | T 050 35 10 86

HVV - OVM BRUGGE Oudervereniging voor de Moraal
E info@ovmbrugge.be
www.ovmbrugge.be

JAARPLANNING DEADLINES

RESPECTEER DEZE DEADLINE
VOOR HET TOESTUREN VAN GEGEVENS

Editie
juli-augustus-september
vrijdag 25 mei

Editie
oktober-november-december
vrijdag 24 augustus

WF WILLEMSFONDS Brugge en Brugs Ommeland
T 0477 59 17 94 | E katrien.dotselaere@telenet.be
www.willemsfondsbrugge.be

AVF VERMEYLENFONDS Brugge
T 050 35 94 39 | E j.ducazu@scarlet.be

**STICHTING VOOR MORELE BIJSTAND
AAN GEVANGENEN** | T 0494 05 34 81

SOS NUCHTERHEID | T 0477 37 38 65

UPV BRUGGE
Uitstraling Permanente Vorming VUB | T 0475 61 77 24

CGSO BRUGGE
centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 33 69 70 | E info@cgsobrugge.be
www.cgsobrugge.be

LEIF WEST-VLAANDEREN
Levensende Informatieforum
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 34 07 36 | E leif@levenshuis.be
www.levenshuis.be

BUC BRUGS UNIVERSITAIR CENTRUM
E upv@vub.ac.be | T 02 614 82 20
www.vub.ac.be/UPV

VRIENDEN VAN HET GO! BRUGGE
T 059 50 41 81 | E vriendengo@gmail.com
www.vriendengo.be